

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunun 37. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen "Hükümlü hakkında kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, tüzük, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumları, kusurlu olarak ihlâl ettiğinde, eyleminin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır." hükmü gereğince hükümlü ve tutuklular hakkında ceza infaz kurumlarında cezalarını infaz ettikleri sırada yaptıkları eylemler nedeni ile verilen cezalardan bir tanesi de hücreye koyma disiplin cezasıdır.

Yetişkin hükümlü ya da tutukluların yaptıkları eylemler nedeni ile haklarında verilebilecek hücreye koyma disiplin cezalarının 5275 sayılı Kanunun 44. maddesinin 1. fıkrasında "Hücreye koyma cezası, hükümlünün eylemlerinin nitelik ve ağırlığına göre 1 günden 20 güne kadar, açık havaya çıkma hakkı saklı kalmak üzere, geceli ve gündüzlü bir hücrede tek başına tutulması ve her türlü temastan yoksun bırakılmasıdır." şeklinde ve ayrıca çocuk hükümlü ve tutukluların yaptıkları eylemler nedeni ile haklarında verilebilecek odaya kapatma disiplin cezalarının aynı sayılı Kanunun 46. maddesinin 9. fıkrasında "Odaya kapatma cezası: 8. fıkra da belirtilen kapalı infaz kurumunda bulunan çocuğun, aynı fıkra da belirtilen eylemlerde bulunması hâlinde, 1 günden, 5 güne kadar açık havaya çıkma hakkı saklı kalmak üzere, gece ve gündüz tek başına bir odada tutulmasıdır. Bu ceza, çocuğun kurum görevlilerine istediği zaman ulaşmasına engel olunmayacak şekilde uygulanır. Çocuk, cezanın infazı öncesinde, sırasında ve sonrasında doktor kontrolünden geçirilir. Cezanın infazı sırasında çocuğun; ailesi, avukatı ve kanuni 1 temsilcisiyle görüşmesine izin verilir." şeklinde süreleri ve infaz ettirme kuralları belirlenmiştir.

5275 sayılı Kanun'un 48. maddesinin 4. fıkrasının (f) bendinde "İnfaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi halin kazanılmasında hücreye koyma cezasının 44. maddenin 2. fıkrasındaki hallerde 6 ay, 3. fıkrasındaki hallerde 1 yıl esas alınır" hükmü yer aldığından hücreye koyma disiplin cezalarının infazından sonra hükümlü ve tutukluların iyi halliliklerini alabilecekleri süreler belirlenmiştir.

5275 sayılı Yasa'da belirlenen hücreye koyma disiplin cezaları ile odaya kapatma disiplin cezalarının infazı sırasında ve infazından sonra hükümlü ve tutukluların terk edilmişlik, dışlanmışlık ve yalnızlık düşüncesine iterek, ruh hallerinin olumsuz yönde etkilenerek psikolojilerinin negatif yönde gelişmesine neden olacağı bu nedenle ceza infaz kurumlarında cezalarının çektirilmesinin yanı sıra infaz rejiminin asıl amacı olan, hükümlü ve tutukluların ıslah edilerek, dışarı ile uyum içinde ve suçtan uzak kalarak yaşayabilmelerinin sağlanması olan kural ve amaca aykırılık teşkil ettiği kanaatine varıldığı gibi hücreye koyma ve odaya kapatma disiplin cezalarının Anayasa'ya da aykırı olduğu düşünülmüştür.

Bu nedenle yukarıda belirtilen hücreye koyma cezaları Anayasanın 15/2, 17/1. maddesine aykırı olduğu, ayrıca hücre hapsine konan kişinin burada cezasını infaz ettiği sırada fiziki ve akli sağlığının büyük oranda tehlikeye düştüğü ve hücreden çıktıktan sonra topluma kazandırılması gereken bir mahkum olmaktan uzak ruh sağlığını yitirmiş topluma daha zararlı bir hale geldiği dolayısı ile hücre cezasının işkenceyi yasaklayan Anayasamızın 17. maddesine

de aykırı olduğu ve bunların AİHS'de Türkiye'nin taraf olduğu protokollerde de yer aldığı, verilecek cezalarda ölçülülük esasının mutlaka olması gerektiği aksi durumun, Anayasamızın cezalarda ölçülülük ilkesini getiren 13. maddesine aykırı olduğu ve bu nedenle hücre cezasının uygulanmasının kişinin ruh ve fiziki sağlığı üzerinde yarattığı olumsuzluklar nedeni ile ölçülülük esasının aşıldığı ve işkenceyi yasaklayan Anayasanın 17. maddesine de aykırı olduğu bu konuda AİHM tarafından Kamel Ketreb isimli mahpusun cezaevinde intihar etmesinin hücre hapsinin uygulanması sonucu olduğu kanaatine varılarak, "mahpusu korumak devletin görevidir" diyerek, bunu yerine getirmeyen devleti tazminata mahkum etmiştir.

Birçok Avrupa ülkesinde dahi halen uygulanmakta olan bu hücre cezasının işkence ile eş değer olduğu bir çok tıp kongrelerinde dile getirilmiş, hücre cezasının insani bir ceza olmadığı ve bunun kaldırılması gerektiği belirtilmiştir.

Cezaevlerinde gerek Avrupa da gerekse diğer ülkelerde uygulanan hücre hapsinde çok basit ihlallerden dolayı da bu cezanın verildiği, oysa cezasını çekmekte olan mahkumlara verilen disiplin cezasının insan onuruna yaraşır ve ruh sağlığını bozmayacak bir ceza olması gerekmektedir.

Hücre hapsi cezası dışında verilebilecek çok ceza çeşidi vardır. Hücre cezası çok ciddi sağlık sorunlarına yol açmakta bu da, son zamanlarda artan kanser vakalarının bu açıdan da değerlendirilmesi gereğini getirmektedir. Bu nedenle hücre cezası mahkumu disipline etmez aksine büyük öfke yaratarak topluma daha zararlı hale getirir. Hücre hapsi yani tecridin sonu ruhun ölümüdür. Yaşayan ölümler yaratır. Bu ceza Avrupa ülkelerinden önce ülkemizde kaldırılarak insani açıdan daha önce bir adım atılmalıdır. Sonuç olarak hücre cezası işkence ile aynı sonucu doğurmakta ve işkenceyi yasaklayan Anayasamızın 17. maddesine aykırı olmaktadır.

İstanbul Anadolu Cumhuriyet Savcılığı, 5275 sayılı Kanunun 44. ve 46. maddeleri ile 47. maddelerinde açıklanan hususlar gözönünde bulundurulduğunda hücreye koyma ve odaya kapatma disiplin cezalarının Anayasaya aykırı olmadığı yönünde mütalaada bulunmuştur.

Tutuklu ve hükümlüler hakkında ceza infaz kurumunda cezalarını infaz ettikleri sırada yaptıkları eylemler nedeni ile hücreye koyma ve odaya kapatma disiplin cezalarının dışında başka cezalar da verildiği ve söz konusu cezaların hükümlü ve tutukluların iyi halliliklerini alması yönünde getirilen sürelerin kısa olması, ayrıca bu cezaların infazı sırasında yalnız bırakılmadıklarından psikolojilerinin aksi yönde etkilemediği düşünüldüğünden Anayasa aykırı olduğu kanaatine varılan hücreye koyma disiplin cezalarının iptali için Anayasa Mahkemesine başvuru yapılmasına, yapılacak başvuru nedeni ile Hakimliğimiz onayına sunulan Maltepe Açık Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü Disiplin Kurulu Başkanlığının 11/10/2013 tarih ve 2013/2340 sayılı kararının değerlendirilmesinin Anayasaya aykırılık talebimizin sonuçlanıncaya kadar bekletilmesine, dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir."